

VOS & DE LANGE

advocaten

College van Burgemeester en Wethouders
Van de gemeente Vijfheerenlanden
Voorstraat 30
4132 AS VIANEN

T.a.v. mevrouw Judith de Jonge,
gemeentesecretaris

Per aangetekende e-mail:

directieondersteuning@vijfheerenlanden.nl

Barendrecht, 26 februari 2025

Dossier : D20210063
Inzake : **Zijderveld / advies**

*Bezwaar tegen zoekgebied windturbines – ecologische en procedurele gebreken /
WOO-verzoek inzake besluitvorming*

Geachte mevrouw De Jonge,

Namens mijn cliënte, de rechtspersoonlijkheid bezittende Vereniging De Heerlijkheid van de Tien Hoven te Vijfheerenlanden, richt ik mij hierdoor via u tot het college van Burgermeester en Wethouders. Dit schrijven heeft betrekking op de aanwijzing van **zoekgebied 10** (zoals benoemd in gemeentelijke stukken en besluitvorming) / **zoekgebied 59** (zoals aangeduid in het provinciale rapport) als locatie voor windturbines binnen uw gemeente.

Cliënte maakt bezwaar tegen deze aanwijzing, specifiek vanwege de ecologische gevolgen en de gebrekkige onderbouwing van de keuze voor dit gebied.

Daarnaast verzoekt cliënte, op grond van de Wet open overheid (WOO), om openbaarmaking van relevante documenten en communicatie met betrekking tot dit besluit, zowel binnen de gemeente als tussen de gemeente en de provincie.

1. Schending ecologische uitgangspunten en NNN-beleid

Het aangewezen zoekgebied ligt binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN), waarvoor strikte beschermingsregels gelden om ecologische waarden te behouden en te versterken. De provincie Utrecht heeft in eerste aanleg **zoekgebied 59** niet geselecteerd als voorkeursgebied voor windenergie, mede vanwege de ecologische impact en conflicten met het NNN-beleid. De Provincie Utrecht heeft nota bene in maart 2024 natuurgebied "Boven-Altena" ingericht (direct grenzend aan zoekgebied 10/59), met als doel natuurcompensatie, het versnellen en realiseren van een hogere kwaliteit natuur. Daarbij gefocust op het creëren en vergroten van biodiversiteit. Dit staat haaks op het selecteren van het gebied als zoekgebied voor windturbines.

Ondanks deze initiële afwijzing door de provincie heeft de gemeente Vijfheerenlanden **zoekgebied 10** alsnog voorgedragen als potentiële locatie voor windturbines. Dit alles met de wetenschap dat andere potentiële zoekgebieden om onduidelijke redenen zijn afgefallen. Dit roept vragen op over de motivering en onderliggende afwegingen die aan deze beslissing ten grondslag liggen. Cliënte wil duidelijkheid over waarom de gemeente bewust een gebied heeft aangedragen waarvan bekend was dat het ecologisch kwetsbaar is en niet als voorkeursgebied werd beschouwd door de provincie.

Daarnaast is er sprake van het gebruik van onjuiste en onvolledige vogelgegevens in de Milieu Effect Rapportage (MER) en de daaruit voortvloeiende multi criteria analyse / scorekaart. De gehanteerde vogelkaarten weerspiegelen niet de actuele populaties en vliegbewegingen van kwetsbare en beschermde soorten in dit gebied. Er is gebruik gemaakt van de landelijke vogelkaarten, terwijl voor een dergelijke analyse de regionale vogelkaarten van de provincie zelf dienen te worden gebruikt. Dit blijkt ook uit het door de provincie Utrecht gebruikte rapport van Stahl & Epe (2021) en waar veelvuldig naar wordt gerefereerd, citaat:

"de landelijke kaart geeft met name risico's aan op en schaal waarmee regio's dienen te worden vergeleken. Om binnen een regio te kijken naar gebieden met relatief hoge en lage waarden zouden de regionale kaarten vervaardigd en gebruikt moeten worden."

Uit de juiste regionale vogelkaarten van de Provincie Utrecht zelf, zoals tevens gebruikt en vermeldt door onderzoeksbureau Sovon, Stahl & Epe (2021), blijkt juist dat specifiek voor het betreffende zoekgebied 10/59 een zeer grote mate van gevoeligheid kent voor windturbines. Deze gegevens zijn ten onrechte niet (juist) meegenomen in de multi-criteria-analyse, specifiek op de scores voor “Score niet-broedvogels”, “Score soortbescherming broedvogels” en “Score soortbescherming niet-broedvogels”. Dit heeft geleid tot een onjuiste inschatting van de ecologische risico’s, met name ten aanzien van soorten die gevoelig zijn voor windturbines, zoals roofvogels en trekvogels. (Zie bijlage 1 voor de betreffende kaarten). Dit is eveneens het geval in het recent gepubliceerde “Plan MER Herijking U16”, van de Provincie Utrecht, waartegen logischerwijs ook bezwaar zal worden gemaakt.

2. Onjuiste aannames in de MER en inspraak via Lokaal Bestuur Wind (LBW)

Uit de beoordeling van de MER blijkt dat er incorrecte uitgangspunten en aannames zijn gehanteerd bij de selectie en beoordeling van het zoekgebied. De instructie voor de MER lijkt niet te hebben geleid tot een objectieve en zorgvuldige afweging van ecologische risico’s. Dit heeft geresulteerd in een foutieve selectie van het zoekgebied.

Als onderdeel van de uitgevoerde MER en de door de gemeente geselecteerde zoekgebieden is een **Lokaal Bestuur Wind (LBW)** aangesteld per zoekgebied, met als doel te voldoen aan de inspraakvereisten. Ik wil echter benadrukken dat deze vorm van inspraak niet als zodanig erkend kan worden, omdat het zoekgebied in eerste instantie niet geselecteerd had mogen worden op basis van de juiste ecologische gegevens. De LBW-procedure verandert niets aan de onjuiste uitgangspunten en de feitelijke onhoudbaarheid van deze keuze.

Bovendien acht cliënte het onjuist dat eerdere conclusies van de provincie, die dit gebied niet als geschikt beschouwde vanwege de ecologische impact, in de gemeentelijke afweging niet zijn meegenomen. Dit roept vragen op over de zorgvuldigheid van de besluitvorming en de juridische houdbaarheid ervan.

3. WOO-verzoek inzake communicatie en besluitvorming

Op basis van de onder paragraaf 1 en 2 genoemde punten en gezien de onverklaarbare keuze van de gemeente om **zoekgebied 10 (gemeente) / zoekgebied 59 (provincie)** alsnog als geschikte locatie aan te dragen, verzoek ik u namens cliënte, op grond van de Wet open overheid (WOO), om inzage in de volgende documenten en correspondentie, zowel binnen de gemeente als tussen de gemeente en de provincie:

- Alle interne en externe communicatie (inclusief e-mails, berichten, app-verkeer, memo's en verslagen) tussen de betrokken wethouder(s), ambtenaren, raadsleden en externe partijen over de selectie van het zoekgebied voor windturbines;
- Alle correspondentie tussen de gemeente Vijfheerenlanden en de provincie Utrecht met betrekking tot de geschiktheid van dit zoekgebied en de eerdere selectieprocedure;
- De onderliggende rapporten, adviezen en correspondentie met de provincie en andere overheidsinstanties over de geschiktheid van het gebied;
- Alle stukken met betrekking tot de opdrachtverstrekking, methodologie en onderbouwing van de MER en de daarbij gebruikte ecologische gegevens;
- Notulen en verslagen van interne en externe vergaderingen waarin dit zoekgebied is besproken.

Ik verzoek u deze documenten digitaal aan mij te verstrekken binnen de wettelijke termijn van vier weken, zoals voorgeschreven in de WOO. Indien u besluit bepaalde documenten niet te openbaren, verzoek ik u om een gemotiveerd besluit waarin per document wordt toegelicht op welke grond dit wordt geweigerd.

4. Gevolgen van recente Tweede Kamer-motie: RES-opgaven na 2023 vervallen.

Recentelijk is in de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin wordt bepaald dat de **RES-opgaven en gebieden van na 2023 komen te vervallen**. Aangezien de Regionale Energiestrategieën (RES) van vóór 2023 zo goed als ingevuld zijn, ging de plaatsing van deze windmolens in Vijfheerenlanden juist om een RES-doelstelling na 2030. Dit is eerder door de verantwoordelijke wethouder bevestigd. Nu de RES-opgaven na 2023 vervallen, gaat cliënte ervan uit dat de huidige, op onjuiste aannames gebaseerde conclusies en zoekgebiedselectie eveneens komen te vervallen. Ik verzoek u derhalve expliciet te bevestigen dat de aanwijzing van **zoekgebied 10 / zoekgebied 59** geen doorgang zal vinden op basis van deze gewijzigde beleidscontext.

5. Conclusie: zoekgebied 10/59 moet per direct vervallen

Gezien de ernstige ecologische gebreken, de onjuiste selectieprocedure en de recente politieke ontwikkelingen, is er geen enkele juridische grondslag meer voor het voortzetten van de aanwijzing van zoekgebied 10 (gemeente) / zoekgebied 59 (Provincie) voor windenergie. Dit zoekgebied had nooit door de Gemeente Vijfheerenlanden geselecteerd mogen worden en dient daarom per direct en onvoorwaardelijk te vervallen.

Ik verwacht namens cliënte een schriftelijke bevestiging van het College dat dit zoekgebied uit de plannen wordt geschrapt en dat de gemeente stopt met verdere stappen richting ontwikkeling van windenergie op deze locatie. Indien deze bevestiging uitblijft, behoudt cliënte zich het recht voor om verdere juridische stappen te ondernemen, indien dit noodzakelijk blijkt. Uiteraard ben ik met cliënte bereid om dit bezwaar nader toe te lichten in een persoonlijk overleg.

Met vriendelijke groet,

P.A. de Lange

Bijlage 1: kaart uitsnedes van rapport “Gevoeligheid van vogels en vleermuizen voor windturbines in de provincie Utrecht”, door Stahl & Ede (2021), <https://pub.sovon.nl/pub/publicatie/18103> en voor de online kaarten: <https://geo-point.provincie-utrecht.nl/apps/5d58eed20bda46278edeb89e5754ac97/explore>

